

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1903. november 22

Vasárnap

XXII. évfolyam. 94. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények. Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes, könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petisöröst, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyitlatter sora 30 fillér.
A hirdetmények a nyitlatterek díja előre fizetendő.

Körber visszaverése.

Dsk. Egész szinponpájában ragyogott a Ház tegnapi ülésén gr. Tisza István kormányelnök tiszta, rendithetlen, alkuvást nem tűrő magyar hazafisága.

Mi ismertük azt már rég óta, mások is ismerték. De a míg mi el is ismertük, addig mások hangulat keltő jelszavakkal dobálták meg. Hogy osztrák lakáj, német bérencz, idegen érdekek szolgája, grancsárpolitikus és a többi, és a többi; minden csak nem igazán magyar hazafi.

Nos hát, tegnap bebizonyult, hogy semmi egyéb nem, mint a magyarság eszményi törekvéseitől átitatott lelkű igazi magyar államférfi.

Tegnap hatalmas beszédében, melyben Körber osztrák miniszterelnöknek a Reichsrathban, a magyar nemzeti önállóságot mélyen sérteni akaró okvetlenkedésére reflektált, megnyilatkozott a magyar jogérzet, a magyar büszkeség. Egyszersmind eleven tilalomfát állított föl a magyar miniszterelnök minden jogosulatlan, illeték-telen beavatkozás ellen, jöjjön az bármilyen oldalról.

Soha finomabban metsző, élesebb lefújásban nem részesült vezető kormányfi egy vele egyenrangú államférfi részéről, mint Körber, azáltal, hogy gr. Tisza dilettáns okvetlenkedésként jellemezte az ő felszólalását, nyomban szembe szögezvén a magyar állam kétségtelen, elvitathatatlan, törvénybe iktatott szuverénitását.

A meggyanúsítások által beárnyékolt, a támadások által lejártni igyekezett, bepiskolt gr. Tisza István óriásit nőtt a nemzet szemében.

Nem azon szemek előtt, a mik láttak, — hanem azok előtt, a melyeknek tiszta látását a politikai elvakultság hállyoga fődte be.

Meghajtotta zászlaját Tisza nyilatkozata előtt az ő legrégibb, legengesztelhetlenebb politikai ellensége; Ugron Gábor is, míg a függetlenségiék békepártja nem kicsi elégtétellel látjuk azt, hogy egyenes lelkű, magyar érzésű kormányval állanak szemben, melylyel szemben csak tisztességes elvi harc folytatható.

Izolálva maradnak tehát a Zoltánok és a néhány parlamenti emberevő. Annaira elszigetelve, hogy bömbölésük süketfülekre talál, mert sokkal jobban hangzik a magyar fülnek a becsületes magyar beszéd olyan helyről, hol annak érvényt is tudnak szerezni, mint az értelmetlen kukorékolás a szemétdombon henezgő kaka-sóktól!

Most látszott meg, hogy ki az igazi magyar ember: gr. Tisza miniszterelnök-é, a ki óriási felelőssége tudatában is merész-kedett magyar lenni, — vagy Rigó Ferencz ur-é, aki minden felelősség nélkül károm-kodik?!

Azt hisszük, hogy Körber urral együtt az obstrukció is lefújott.

A főváros megnyilatkozása. A székesfőváros nov. 18-án tartott ülésén, melyet Márkus József főpolgármester elnöklése alatt tartottak, Tisza István-nak Körber ellen tartott beszédének hatása alatt elhatározta, hogy tiltakozik az obstrukció továbbfolytatása ellen, Tiszát pedig szeretettel üdvözlö a kormányelnöki székben.

Sándor János államtitkár üdvözlése. A belügyminisztérium tisztviselői tegnapelőtt délből üdvözlötték Sándor János újonnan kinevezett államtitkár. Ez alkalommal Széll Ignác és Sándor János beszédekét mondtak, melyeket a tisztelgésre megjelent tisztviselők nagy lelkesedéssel fogadtak.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház nov. 18-iki ülésén — am'ni előre látható volt — az ellenzék szóvá tette Körber osztrák miniszterelnöknek a Reichsrath nov. 17-iki ülésén mondott beszédének azon részét, a mely a magyar közjogra vonatkozott.

Napirend előtt ugyanis ezt kért Nessi Pál és hosszabb beszédben reflektált Körber beszédére.

Lovász Márton pedig felolvasta Körber beszédét.

Br. Feilitzsch Arthur kijelentette, hogy Körber tegnapi beszédével szemben a szabadelvűpárt nem tartja szükségesnek a visszautasítást.

Most gróf Tisza István miniszterelnök szólalt fel s kifejezést adott annak, hogy Körber kijelentései csakis elméleti dissertációk. Abban az esetben azonban, hogy ha gyakorlatilag próbálkozna meg közjogunkba beavatkozni, az összes magyar politikai tényezők részéről a legerősebb visszautasításban részesülne. (Taps és éljenzés a jobboldalon.)

Senkisem jogosult ügyeinkbe beleszólani — ágymond — csupán a korona és az országgyűlés. Ennek alapján váltotta ő el a kormányelnökséget, tehát a kérdésben a király is solidáris vele. (Éljenzés jobbról.)

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Ugron Gábor szól, aki elismerésének adott kifejezést a miniszterelnök férfias szavaiért.

Most következett a napirend, amelyhez Zboray Imre és Kecskeméthy Ferencz szóltak.

Ezekután lényegtelen interpellációkra került a sor s ezzel az ülés véget ért.

Tisza István gróf nov. 18-iki beszédének óriási hatása mindenütt látható volt. Még a függetlenségié- nek is tetszett. A harszolóknak ennek dacára tovább folytatják harczukat.

Meglátszott a hatás a fővárosi közgyűlésen is a hol az obstrukcióellenes indítványt tárgyalták, amit el is fogadtak, azzal, hogy Tisza iránti rokonszenvüknek adtak kifejezést.

Október 19-én az ülés jegyzőkönyvvitával vette kezdetét.

Ugron Gábor kifogást emelt a miatt, hogy a jegyzőkönyvből hiányoznak a napirend előtt történt felszólalások. Holó Lajos szerint a felszólalások tárgya is beveendő a jegyzőkönyvekbe. Kubik Béla hozzászólása után Perczel elnök is hozzájárult ehhez, hogy a megrekklamált felszólalások jegyzőkönyvre vétessenek.

Elnök erre elrendelte a szavazást.

Tíz perces szünet után az elnök javaslatát elfogadták.

Az ujonevezési javaslatához Nosz Gyula, párton kívüli szolt elsőnek. Nines megelőgedve az előterjesztett katonai pogrammal és jogosnak tartja az ellenzék által folytatott küzdelmet. Az Olaszországgal kötendő kereskedelmi szerződés módosztatának megállapítására pártkonferenciát hoz javaslatban; egyéb- iránt a fenforgó javaslatot nem fogadja el.

Szederkényi Nándor hosszú beszédet tartott a javaslat ellen, s felszólítja a jobboldalt, hogy támogassa az ellenzékkel, ennél a kérdésnél is, miként tegnap támogatta Körber osztrák miniszterelnök ellen.

Történelmi adatokkal igyekszik bizonyítani a magyar szolgálati nyelv és magyar vezényszó iránt támasztott követelések jogosságát.

Beszéde közben elnök tíz perces szünetet rendelt el.

A folyosón Justh Gyula élesen kikelt a békepárti ellenzékiek meggyanúsítása miatt; kijelentette, hogy ezt szó nélkül nem tűrhetik és módot fognak találni, hogy tegyenek az ellen valamin.

Hármas intelem az ellenzékhez.

Mult vasárnap három intőszózatot hallhatott az országban az ellenzék, melyek sulya alól a magyar parlament legharésziasabb elemei is aligha vonhatják ki magukat. Az első intőszózat az új kereskedelmiügyi miniszter, Hieronymi Károlytól ered, a ki ismét a szatmári választók mandatumára pályáz, a második intelmet a fővárosban székelő országos ipar egyesület kiáltja bele az országba, a harmadikat a negyvennyolczaspárt vezére, Kossuth Ferencz hangoztatja.

Az ország anyagi helyzetét elfogulatlanabban bizonyíthat még soha sem ítelték meg, az állam anyagi viszonyai emelésének különböző módszereit tárgyilagossággal nálunk még soha sem fontolgatták mint Hieronymi Károly tette Szatmárott, a ki nagyterjedelmű szakismerettel vértézve, melyet különböző államok anyagi viszonyaiba való személyes betekintés által messze utazásain szerzett, bebizonyította, hogy aligha lehetett volna a gazdasági ressort méltóbb vezetőjét állítani a kereskedelmi minisztérium élére. Annak egyetlen akadályaul, hogy mindenképpen sikeres fejlődést, természetesen csak lépésről lépésre, de annál eredményesebben és biztosabban, nem lehet, az ellenzék pártok zabolátlan részének magatartását jelölte meg.

Hasonlóképpen nyilvánította véleményét a mostani politikai és gazdasági helyzetről az országos ipar egyesület és egy feliratot fogadott el, melyet az ország minden pártjához intéz, hogy őket a rendes parlamenti munka helyreállítására bírja.

Végül Kossuth Ferencz az obstrukciós taktika kilátástalan és veszedelmes voltát élesen megkönyögte ama szavakkal, hogy e taktika folytatása örökre kell, hogy kompromittálja az ellenzék minden tárgyilagos munkáját. Mert a nép vagy csakis ezt a kétségbeesett taktikát fogja az egyedül lehetséges-

nek tartani, vagy pedig elernyed nemcsak az ellenzék, hanem egyáltalán minden alkotmányos közlemtől.

Mindazoknak, akik valóban őszintén a haza javát viselik szívükön, és mindazoknak, kikre ráillik Hieronyminak az a mondása, hogy személyes érdekből akarják a helyzetet zavarni, a megzivilésülésre elég méltónak tetszhetnek az itt mondottak, hogy a parlamentben hozzájáruljanak az eddigi harc mód megváltoztatásához. Mert mindenképp előtte arra kell figyelemmel lenni, hogy mily fontos szolgálatokat tehet még később az ellenzék az országnak, szolgálatait, melyek különösen a vám- és kereskedelmi szövetség tárgyalásakor érvényesülhetnek. Tehát tudniuk kell, hogy nem szabad kompromittáltan kikerülni a harcból és éppen azért, hogy kompromittáltak ne látszassanak, logikusabban teszik és legpraktikusabban cselekszenek, ha önként és okosan bészűntetik a többé valóban kilátástalan harcot, bészűntetik most, miután költségen kívül sok vívmányt hoztak a nemzetnek.

Ha pedig ezt nem tennék, úgy az a kötelesség hárulna a többségre, hogy minden lehetséges eszközzel megtörje a parlamentben folytatott, de éppen nem parlamentáris ellenállást, mely fölött ezzel végzeteljes praedjudiciumot idéznek elő jövőre napokra; jövőre pártviszonyokra nézve. Hiszen már ugyanis csak kevesen vannak ezek az eszevesztet harcias természetek. És miként már eléggé bebizonyult, az ellenzék hívei közt nem éppen a legnagyobb szellemi jelentőség lakozik bennünk. Az ellenzéknek tehát kivált, a megfontoltabb részének, mindent el kellene követni, hogy ama heveseket, kik a Kossuth nevet csak öngérnek használnák, kiknek a negyvennyolcas elvek csak arra jók, hogy mandátumhoz segítsék őket, de a kik különben — tudatosan vagy öntudatlanul — ugyanis a reakció zászlója alatt állanak, gyors visszafordulásra indítsák.

Az erdélyi katolikus státus-gyűlés.

Az erdélyi katolikus státus-gyűlés szerdán ünnepes istentisztelet után délelőtt 10 órakor nyílt meg. Majláth püspök egyházi elnök és Kornis gróf világi elnök elnöklése alatt. Jósika báró a megjelenésben akadályozva volt. Majláth gróf erdélyi püspök hosszabb megnyitó beszédében római utjáról és benyomásairól emlékezett meg, kegyelettel szólott az elhunyt pápáról és hódolattal az új pápáról, kinek hűségese, buzgó munkatársa óhajt lenni. Majd len-

dülettel szólt a holnapi Erzsébet napról, megemlékezve a boldogult elhunyt királynőről és meghívta a státus-gyűlést, hogy vegyen részt a holnap Erzsébet királyné emlékére bemutatandó esendes misén. (Általános helyeslés.) Végül kijelenti a püspök, hogy hitbuzgó férfiakat kíván a hazának, mert ilyenek mentik meg a hazát súlyos helyzetéből. A teljesen egyházi jellegű improvizált beszéd közvetlenségével és szép formájával nagy hatást tett. Ezután jelentést tett a püspök, hogy Lukács miniszter, Ugron Gábor és többen kimentették távolmaradásukat és sajnálattal konstatálta, hogy báró Jósika elnök ezuttal nem emlékezik. Kegyelettel emlékezik meg a státus-gyűlés halottairól. Majd megalakult a gyűlés. Megjelent 34 egyházi és 59 világi tag. A gyűlés Szabó József főrendiházi tag indítványára a pápához írt szokás szerint üdvözlő táviratot intézett, mire megkezdődött az igazgatótanács évi jelentésének s ezzel kapcsolatban a tizenötös bizottságnak és a tanügyi bizottságnak jelentésére vonatkozó előterjesztések tárgyalása. Délben a püspök a gyűlés tagjainak tiszteletére ebédet adott.

Délután az egyes bizottságoknak újból való megválasztása következett.

A bizottságok a püspök ajánlatára a következőleg alakultak meg:

Tanügyi bizottság: Bándi Vazul, dr. Erdélyi Károly, Ferenczi István, Hassák Vidor, Karácsony József, Mész Olivér, Pál Antal, Pál Gábor, Prokupek Sámuel, Retegi Géza, Soó Gáspár.

Számvizsgáló bizottság: Balás András, Balás Endre, Korbuly Bogdán, Kozár Ferencz, Macskásy Pál, dr. Mály István, dr. Menyhárt Gáspár, Merza Lajos, Szvaicsina Géza, Stuckheil Gyula, Reinhold Olivér.

A másodfokú fegyelmi bizottság: Elnök: Szabó József. Rendes tagok: Gidófalvy Gergely, Jánosi Sándor, gróf Lázár István, Kovács Lajos. Póttagok: Török Bertalan, Somora Dániel.

Egyetemi 12-ös bizottság: Br. Jósika Sámuel, dr. Farkas Lajos, Fábán Sándor, Biró Béla, Kiss Bálint, gróf Kornis Viktor, dr. Mohay Sándor, br. Rudnyánszky József, dr. Szamosi János, Ugron Gábor, dr. Ujfalusi József, Pál István, Vajda Gyula.

Igazoló bizottság: Beteg Imre, Kovács Lajos, dr. Szamosi János, dr. Ujfalusi József, dr. Bánffy Zsigmond.

Tizenötös bizottság: Egyházi tagok: Bárány Labomus, Ferenczi Károly, Gidófalvy Gergely, Kovács Lajos, Péter Krisztof. Világi tagok: Bánffy Zsigmond, Beteg Imre, Béli Kálmán, Kiss Bálint,

Kunnle Tivadar, gróf Lázár István, Pokri Sándor, báró Rudnyánszky József, Szabó József, gróf Zichy István.

Végül a szavazatszedő bizottság elnöke tette meg jelentését az igazgató tanács tagokra beérkezett szavazatokról. Ennek következtében igazgató-tanácsosokká megválasztottak, az egyháziak közül: Gergely Ignác, Juug Cseke Lajos és dr. Vajda Gyula; a világiak közül: Boeskor Mihály, Haller Rezső, Sándor János, Ugron Gábor, Merza Lajos és Macskásy Pál.

Végül gróf Kornis Viktor köszönetet mondott Majláth püspöknek a gyűlés tapintatos vezetéséért. Majláth püspök pedig a tagoknak érdeklődéséért és ezzel a státusgyűlés délután 5 óra után véget ért.

Czipő faszeggyár.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara székhelyén ezelőtt pár évvel állami támogatással egy czipő faszeggyár létesült, de megfelelő szakember nélkül nem volt termelő képes alapítói a kezdet nehézségeivel nem bírva megkúdeni lemondtak róla.

Ezt a gyárat, illetve adományozott felszereléseit később Solyom Gyula vállalkozó szellemű ifjú honfitársunk kérte és kapta el a Baróth hurokszékme győi község határában, vasút és anyag közelében újra felállította, még pedig mint a körzeti kir. iparfelügyelő és a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium kiküldöttje Gaul Károly megegyezési tanár igazolták — a legmodernebb berendezéssel.

A gyár üzemét f. évi augusztus havában kezdte meg, készít mindentféle faszegget, mire a eszmacsúzt és czipész iparosoknak szükségük van, még pedig első rendű minőségben az e észra tapasztalat szerint legjobb faól. Erről a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara szakértők véleménye alapján szerzett meggyőződést. Óhajtott volna, hogy a kitűnő gyártmányt első sorban a székelgyőldi, de a többi hazai czipészek és eszmacsúztók, továbbá borkereskedők hozzáik forgalomba tegyék lehetővé ezáltal a magyar termelés fokozását. Kélesönös támogatásban rejlik az az eddig hiában keresett közgazdasági erő, melyből áldas fakad a termelőnek is a fogyasztóknak is.

A székelgyőldi faszeggyár közgazdasági jelentősége nemcsak abban van, hogy a székelgyőldön nagy mennyiségben lévő kiválóan alkalmas faanyagot felhasználja és székelgyőldi munkásoknak nyújt kereset

T Á R G Z A.

Száll az óra

Száll az óra, száll a nap,
Minden csak egy pillanat!
Gyorsan perdül az órsó
S készen áll a koporsó.

Öreg néni pergeti
A fonalat tépdési.
Öreg néni: a halál,
Szakad kezibe a száll.

Hogy szakadjon, mit bánom,
Életem nem sajnálom.
Akár ma is szakadhat,
Engem úgy se siratnak.

Dr. Vértessy Gyula.

Töredékek Saphirból.

— Fordította: Dabóczi György. —

Minden szív temploma mellett ott áll a pokolnak egy kis építménye is: a tudás mellett a kétekedés, a szerelem mellett a féltékenység, az erény mellett a hűn, a szerenese mellett az irigység, a remény mellett a félelem, az értelem mellett a tévelygés, csak a hit mellett nem áll semmiféle démon, csak a hit az, mely se előre, se hátra nem vet árnyékot, mert annak napja egyenesen fejünk fölött, az égben ragyog.

Az ember a szerencsétlenséget, melyet önhibája által szerzett magának, Isten büntetésének tulajdonítja; a szerencsét azonban, melylyel az Ég ajándékozza meg: hajlandó saját érdemeinek tudni be.

A mely szívben egy Rómeó helyet foglalt, ugyanabba a szívbe mindjárt még egy üldöhelyet tesznek — Othello számára is.

A féltékenység az a skarlátvörös kardhüvely, a melybe a szerelem kardja elrejtve. Vessük el a hüvelyt s a szerelem el kezd — rozsdásodni.

A szív hasonlít az olyan varrótűhöz, a melyet habár csak egyszer vontak is végig a szerelem magnesén: örökös vibrálásával mindig a felfedezhetetlen és ismeretlen vágyaknak éjszaki sarka felé mutat.

Némely női szív olyan, mint a husvéti tojás: piros, kemény és hideg.

Nagy szerenese, hogy a hazugság még nem vészott ki az egész földszínéről, különben nem tudnók többé mi — az igazság.

Miért hull ki a férfiak haja hamarabb, mint a nők? Azért, mert a férfiaknak többet kell vakarniuk a fejüket, mint a nőknek.

Nemcsak a szabadság derült, felhőtlen egének van áldása, hanem a szabadság viharának is: legálább lerázza a jóvő fájáról a hernyókat és a rothadni kezdő gyümölcsöket.

Az emberi önzés olyan, mint a szivacs: minden jót és szépet egyedül csak magába szívva fel. De érintsd csak meg a szivacsot s meglátod, hogy a beszívott sok jó és szép helyett: mennyi mocskot vet ki magából!

Botlani az ember egyedül is tud, oda nem kell semmi segítség, de bukni? azt már soha se teheti egy ember magától, ahhoz rendszeren — segítenek.

A nő szíve már természeténél fogva jó, lelke tiszta, érzelma nyílt, gondolata derült, kedélye szelid, akarata nemes és szeretete tiszta, hamisítatlan és boldogító. A nő, az Istennek e kegyajándéka olyan, mint az ég harmateseppe: ha az a harmatesep a rózsza kelyhébe esik, gyémánttá válik, ha nemes kagyló szívébe, nemes gyöngygyé lesz, de ha mocsárba esik: maga is iszappá válik.

Mikor az ember a világra jön, legelőbb is fogakat kap, hogy magát az életen átharaphassa, azután állást nyer, hogy legyen harapnivalója, azután feleséget vesz, hogy együtt haraphassanak, végre egy sarkóvet kap, hogy a fűbe — harapjon.

Az igazság szeretete szerencsétlen szerelem, mert nem talál viszontszeretetre; olyan különös nő, aki engedi magát szeretetlenni, de ritkán hallgat meg valakit.

A jó szerelmes levélnek olyannak kell lenni, hogy az ember a kezdetén ne tudja: miről fog írni és a végén ne tudja, hogy: mit írt.

forrást, hanem abban is, hogy pótolni fogja a külföldi, főleg az amerikai szegyet s ha a fogyasztó közönség is úgy akarja — ki is szorítja.

Rengeteg összeggel adózunk évenként a külföldnek cipőtulajtszégért. Ez az adó fokozódó vérvesztés mindaddig, amíg hazafias elhatározással saját jól felfogott érdekünkben útját nem álljuk.

Éppen azért remélni merjük, hogy a mostani nehéz közgazdasági viszonyok között, mint egy testlelek áll fel a magyarság ipari érdekeink támogatására s ilyen költséges egyben nélkülözhetetlen alkotásokat minő a legkézenesebb várakozásnak is megfelelő baróthi cipőszeggyár a helyi fogyasztások egész mértékével támogat.

Sólyom Gyula a gyár tulajdonosa mindenkinek szívesen küld mintákat és szolgál további felvilágosítással.

NAPI HIREK.

— **Dániel Gábor kitüntetése.** A hivatalos lap esüdtörtéki száma közli, hogy Ő császári és apostoli királyi felsége a f. évi nov. 14-én kelt legfelső elhatározása szerint Dániel Gábor, a magyar képviselőház alelnökének a titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozni méltóztatott.

— **Kinevezés.** A király a kereskedelemügyi minisztériumhoz államtitkárrá Makfalvy Géza volt országgyűlési képviselőt nevezte ki.

— **Új titkár.** Az erdélyi róm. kath. státus közgyűlése az igazgató tanács titkárává az ig. tanács javaslatára egyhangulag ifj. Dr. Boeskor Mihályt választotta meg, ki a teendőket ez év elejétől fogva teljes megaláztatással teljesítette. Gratulálunk.

— **Halálozás.** Kézdivásárhelyi volt ifj. Tóth Dánielné szül. Benkő Amália, Benkő Pál takarékpénztári könyvvizsgáló testvére, f. hó 20-án éjjel 2 órakor fölnapi szünetedése után élete 41-k évében agyszélhűdés következtében váratlanul elhunyt. Testvérén kívül Dániel, Lajos, Amália és Rózsi névű gyermekei s a Dézsi, Benkő, Szabó, Tóth és Kovács családok gyászolják a korán elhunyt ifjúasszonyt. Temetése nov. 22-én vasárnap délelőtt lesz. Béke poraira.

— **Erzsébet-ünnepélyek.** Elhunyt Nagyasszonyunk: Erzsébet Királyné névnapján Kézdivásárhelyen az összes tanintézetekben megható gyászünnepélyeket rendeztek. A m. kir. áll. elemi fiú- és leányiskolában Nagyné Székely Mariska tanítónő, a pol-

gári leányiskolában Balázs Márton igazgató, a polg. fiúiskolában Baló László igazgató, a r. k. főgimnáziumban Róvész Cyrill tanár mondtak a korán elhunyt Védőasszony áldott szent emlékét méltó szép alkalmi beszédekkel. A tanulók közül többen alkalmi költeményeket szavaltak, majd az ifjúsági énekkarok adtak elő hazafias és gyászdalokat. Legszegényebb programja s legtöbb közönsége a polgári leányiskola ünnepélyének volt, mely a következő műsorral folyt le: 1. Megnyitó beszéd. Balázs Márton igazgatótól. 2. Gyászdal. (Énekkar.) 3. Könyörgés. Móra Istvántól. Szavaltja: Megyaszai Amál. 4. Emlékbeszéd. Vajna Erzsébet. 5. „Sírunk a harangok”. Mórától. Szavaltja: Koós Mari. 6. Erzsébet emléke. Baló János. Éneklők: Vajna Erzsébet és Wehreiter Erzsébet. 7. Volt egy királyné. Szavaltja: Jakab Juliska. 8. Volt egyszer egy királyné. Dallama: Rákosi Józseftől. Előadta az énekkar. 9. Erzsébet királyné. Balla Mihálytól. Szavaltja: Rákosi Margit. 10. Himnusz.

— **Asztalosok továbbképző tanfolyama.** Dózsa Jánosnak a brassói állami faipari szakiskola derék igazgatójának kezdeményezésére s M. Székely János iparisk. igazgató közreműködésére folytan 15 kézdivásárhelyi asztalos mester részére a kereskedelemügyi m. kir. miniszter Brassóban a m. kir. állami faipari szakiskolában egy hóig tartó tanfolyam rendezését határozta el, hogy módot nyújtson asztalosainknak arra, hogy a hazai és külföldi bútortipar újabb vívmányaival behatóan megismerkedhessenek. A nagyfontosságú intézkedést jövő számunkban bővebben fogjuk ismertetni.

— **A legszebb emlék Erzsébet Királynénak az,** melyet Háromszékvármegye nemes közönsége állított a kézdivásárhelyi „Erzsébet” árvaleány nevelő intézetbe, abban a nagy alapítványban, melynek kamatait az intézet volt növendékeinek férjhez menendő vagy már férjhez ment szegény árvaleányoknak osztják ki minden évben Erzsébet napján, hozományul. Lélekemelő, megható volt a kiosztás ünnepélye az idén is, melyet az intézet önfeláldozó tevékenységű igazgatója Nagy Károly végzett gyönyörű beszéd kíséretében. Ez alkalommal hat volt növendék részesült az alapítvány kamataiban, ezek: Bitai Biri, férjhezett Perdi Ferenczné, hentes neje (Kézdivásárhely), Cseh Mária férj. Fejér Mihályné (Hilb), Hosszu Mária férj. Molnár Pál szemléző neje (Fiume), Földi Teréz férj. Veipert Ferencz fodrász neje (Kolozsvár), Fejér Berta férj. Farkas Ferencné és Tölgyes Lina férj. Kilyéni Sándorné vasuti kaulazné, kik mindannyian 200—200 koronát vettek

át nagy megatottság között, szeretett igazgatójuk kezéből, mint nászhozományt az „Erzsébet-alapítványból.” A szép ünnepélyt nagyban emelték az árvák énekei is, melyeket Nagy Gerő énekezőnk tanított be nagy buzgalommal és vezetett el ismert precízitással.

— **Gazdák gyűlése.** A „Kézdivásárhely és Vidékének Gazdasági-Egyesülete” 1903. nov. hó 23-án, Kézdivásárhelyen d. u. 2 órakor, az árvaháznál választmányi gyűlést tart. A gyűlésre t. ezimed tisztelettel meghívjuk. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv olvasás. 3. Folyó ügyek. 4. Indítványok. Kézdivásárhely, 1903. nov. hó 18. Dr. Sinkovits Ottó elnök. Zajzon Sándor titkár.

— **Két tűzvész.** Kézdivásárhelyen ismét tűzvész pusztított mult esüdtörtékon este 6 óra után és pénteken hajnalban 3 órakor. Szerencsére mindkét tűz a városon kívül volt s így lakóházakban kárt nem okozott. Az első a hatálykai ut mentén volt; itt Ambrus Albert szeszgyárosnak négy nagy szalmakazala égett el, a második Oroszfalu felé, a „Majuskut” útján volt, a hol Benkő István szeszgyárosnak 9 nagy kazal szalmáját gyújtották föl ismeretlen tettesek. Mindkét tűz nagy riadalmat okozott s az egész környéket órák hosszáig bevillagította.

— **A brassói ügyvédi kamara közírré teszi,** hogy Veres Gyula sepsiszentgyörgyi ügyvédet, elhalálozása következtében a kamara lajstromából törölte, s irodája részére gondnokul Koréh Lajos sepsiszentgyörgyi ügyvédet rendelte ki.

— **Egy lakatossegéd találmánya.** Előkelő szakemberek jelenlétében Székesfehérvárat nagysikerrel mutatta be Fodor Antal lakatossegéd találmányát, mely egy zsenialis készülékből áll, melynek segítségével a vasuti kocsik még menetközben is automatikusan összekapcsolódnak.

— **Gyilkosság.** Borzasztó gyilkosság történt szombaton (nov. 21-én) hajnalban Maksán. Egy jó módú özvegy asszony a gyilkosság áldozata: Gotsmán Ferenczné született Ince Agnes. A gyilkos tettét az ablakon keresztül közvetlen közelből követte el, fegyverrel, úgy, hogy a mit sem sejtő Gotsmánné szíven találva, azonnal haltra rogyott össze. A tettes ismeretlen; de van remény, hogy az azonnal megindult hivatalos vizsgálat kideríti. A boncolást szombaton délután ejtették meg.

— **A gőzfürdőből.** A kézdivásárhelyi takarékpénztár tulajdonát képező gőz- és kádfürdő november 23—27-ig zárva lesz, a kazán javítása és takarítása miatt.

A gondosöltözködésnéma udvariasság, amellyel az ember az össz-emberiségnek tartozik.

A nők a házasságot vigjátéknak tekintik, mely a menyegzővel kezdődik; a férfiak ellenben gyakran szomorujátéknak, mely csak a halállal ér véget.

Azt mondják, az ember közönségesen 70 évig él; nem igaz: 70 évig tart a halála. Amint megszületett, már kezd haldokolni és mikor már meghalt, akkor hal meg végképpen.

A virágok: a növényvilág gyermekei és a gyermekek: az embervilág virágai.

A szerelem vak, tehát a szerelmesek vakságban élnek és — csodálatos! — a míg vakságban élnek: mindig csak egymást nézik, ha egybekeltek és felnyílik a szemük: akkor már többé nem igen látják meg egymást.

A szerelemnek van szeme, de nem a látásra, hanem a sirásra; van nyelve, de nem a beszédre, hanem a dalra és van arca, nem azért, hogy viruljon, hanem hogy elpiruljon. A szerelem a hallást az arcon, a beszédet a szemben és a tekintetet a szívben hordja.

A szerelem boldogsága a női szívbe háromféle uton vonul be: a titoktartás titkos lépésén, a kitartás hosszú folyósóján és az örökké éber figyelmező fényes fegyvertermén.

A remény az emberi élet országos vására, a

melyen épp úgy megjelennek a koldusok, mint az előkelők, a gazdagok. Csakhogy itt a koldusok ittassanak meg, míg az előkelők józanon távoznak el.

A szerelemben egy esztendő csak úgy tűnik fel, mint egy rövid nap; a házasságban egy nap úgy, mint egy esztendő. Azért fegyverkoznak a házasság emberek minden vasárnap a hétéves és minden hónap elsőjén a harminczéves háborúra.

A férfiak úgy bánnak a nőkkel, mint a bírálók a könyvekkel: ítéletet mondanak fölőtte, anélkül, hogy ismernék; a nők viszont a férfikkal, mint a könyvekkel: kíváncsiságból hirtelen átlapozzák az egész könyvet csupán azért, hogy lássák: minő kimenete lesz a dolognak.

Némely női szív olyan, mint a hírlapok: mindig csak újdonságból élnek és ha már semmi újdonságot nem tudnak, legalább egy-egy hamis sürgönyt csinálnak maguknak.

Ha a kimondott szót meg lehetne látni, akkor azt is megláthatnók, hogy az „En”-t minden ember nagy „É”-vel mondja ki a „te”-t ellenben mindig kicsi „t”-vel.

Mi a halál? Élő bizonyossága annak, hogy senki sem nélkülözhetetlen a világon.

Az igazság a hazugságtól abban különbözik, hogy a hazugság, ha mutatnia kell magát, elpirul; az igazság meg éppen akkor pirul el, ha el kell rejtőzködnie.

Az unalom régebb a szerelemnél. Midőn Ádám egyedül volt a Paradisomban, a szerelmet még nem ismerte s kezdett unatkozni és unalmában el is aludt. Már pedig, a ki unalmából alszik el, annak rendesen az ilyen álom nem is válik egészségére. S ezt Ádám is érezte, mert míg aludt az aludt formálatott a felesége, s midőn felébredt már meg volt házasodva.

A hit és szellem azok a napernyők, a melyek az embert az égi viharok ellen védelmezik; szerenese és pénz porköpenyegek, melyek a földi viharok ellen védnek meg.

Fiatalságunkban mindenben hiszünk, de senkisésem hiszen bennünk; öreg korunkban már hisznek ugyan bennünk, de akkor meg már mi nem hiszünk senkiben.

Az élet háromféle fátlyallal van eltakarva előtünk. A mult: özvegyi fátlyallal, a jövő: ködfátlyallal és a jelen: halotti takaróval. Az embernek tulajdonképpen nincs is jelene, csak pillanatai, mert a jelen olyan gyermek, mely mihelyt megszületik, mindjárt meg is hal.

Minő nagy a különbség a hit és szellem között! A szellem olyan, mint a szárnélküli virág, a melyet sehozá sem lehet feltűzni: a hit ellenben virág, örökké zöldelő szárral, melyet az ember bármely pillanatban koblére tűzhet. A szellem mindig valami mást akar bírni, de a hit önmagával is megelégszik. A szellem szereti a reményt és reményt táplál a szeretet iránt, de a hit maga a remény s mint ilyen maga a legmagasabb, a legtisztább szeretet.

Hirdetések.

Sz. 843—903. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a k.-vásárhelyi kir. j. bíróság 1903. évi V. 823/2. számú végzése következtében Dr. Szacsavay Gyula közdivásárhelyi ügyvéd által képviselt, Eleán Bach bécsi czég javára, ifj. Málnasy Kristóf közdivásárhelyi lakos ellen 345 korona 21 fillér s járulékaik erejéig 1903. évi november hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 660 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 14 vég vászon és 25 méter barna posztó nyilvános árverésen eladatni k.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. járásbíróság 1903. évi V. 823/2. sz. végzése folytán 345 korona 21 fillér költség erejéig közdivásárhelyi kir. városi tanács előtt, esetleg a helyszínen leendő eszközlésére 1903. évi november hó 28-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi

LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kézdivásárhely, 1903. nov. 19.

Mánya Ágoston,
kir. bírósági végrehajtó.

828—1903. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a közdivásárhelyi kir. járásbíróság 1903. évi V. 271/4 számú végzése következtében Dr. Szacsavay Gyula közdivásárhelyi ügyvéd által képviselt Kovácsnai József angyalosi lakos javára, Becző Zoltán és neje márkosfalvi lakos ellen 201 korona 37 fillér s járulékaik erejéig 1903. évi április hó 24-ik napján foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 740 korona — fillér becsült következő ingóságok, u. m. lovak, szekerek, bíval nyilvános árverésen eladatni k.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. járásbíróság 1903. évi V. 271/4 számú végzése folytán 201 K. 37 fill. tőkekövetelés ennek 1903. évi január hó 8 napjától járó 3% kamatai, 1/2 % váltó díj és eddig összesen 100 korona 10 fill. bíróilag már megállapított, valamint a még felmerülő költség erejéig, Márkosfalva község házában esetleg a helyszínen leendő eszközlésére, 1903. évi november hó 27. n. d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és

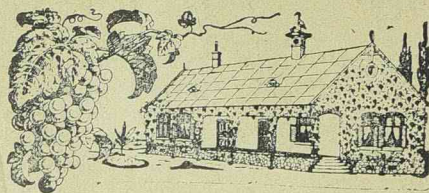
ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták

s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt K.-vásárhely, 1903. évi nov. hó 16. napján.

(232. 1—1.) Manya Ágoston,
kir. bírósági végrehajtó.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megüő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő házában mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással falnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek stb. a legremekesebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghaladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ism. tetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetnek meg, aki címét egy levelező lapon tudatja.

Czím:

Ermelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kánya, u. p. Székelyhid.

IFJ. JANCsó MÓZES

a Székelyföld első gőzerőre berendezett
új könyvnyomdája Kézdivásárhelyen.

Rendkívüli olcsó árak.

ÚJKÖNYVNYOMDÁT

Néhány évvel ezelőtt városunkban, Kézdivásárhelyen, a mai kornak megfelelő, teljesen

a legújabb és legmodernebb fajta betűfajokkal, diszítésekkel. Ez időtől fogva sem kiméltem költséget, fáradságot s minden igyekezettel a rohamosan fejlődő korrall lépést tartva, **könyvnyomdát gőzerőre is berendeztem**, azután is több rendben láttam el **újabb és újabb fajta felszerelésekkel**. Időközben kíváncsúnak láttam, hogy **könyvnyomdát**

KÖNYVKÖTÉSZETTEL

is kibővitsem a m. t. közönség kényelmére, mi által megkiméltem sok kellemetlenségtől és a tulságos magas árak fizetésétől, — melyek az előtt szokásban voltak, — tehát ezzel is egy újabb szolgálatot kívántam tenni.

Pontos kiszolgálás. Versenyen kívüli árak.

Könyvnyomdamban készült mindennemű nyomtatványokért, úgy annak esinos kiviteléért teljes felelősséget vállallok.

Midőn irányomban eddig tanusított b. pártfogásukért e helyen is köszönetemet fejezem ki, kérem azt részemre továbbra is fentartani.

Kézdivásárhelyen, 1903. október hó.

Háromszékvármegye nyomtatvány szállítója.

Mély tisztelettel:

IFJ. JANCsó MÓZES,
nyomdatulajdonos.

IZLÉSESEK MUNKÁI.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyen.